

LUTHERSK KIRKETIDENDE

INNHold

Ingen har rett til å være prest / Lærdom å trekke av "Gelius-saken"? / Hva er et sted? / Seminar om veien fra blyghet til djervhet / Fra bokfronten / Fra bispedømmerådene og Kirkedepartementet

SØNDAGSTEKSTEN

*Søndag før faste (fastelavnssøndag) - Ernst-Modest Herdieckerhoff
Askeonsdag - Sjur Isaksen*

- 1. søndag i faste - Martin Aalen Hunsager*
- 2. søndag i faste - Hilde Barsnes*

Verken tvilrådighet, sykdom eller menneskelige begrensninger generelt, synes å diskvalifisere for tjenesten. Dette korresponderer godt med hele Bibelens gjentatte fortelling om Gud som velger seg det som er lite i denne verden. Hvordan står denne paradoksale utvelgelse seg mot de andre kildene som leverer kvalifikasjonskrav for prestatetjeneste?

Ingen har rett til å være prest

I mitt arbeid som praktikumslærer blir jeg kontinuerlig tvunget til å reflektere over hvem som egentlig burde bli prester. Denne refleksjonen får ulik næring fra ulike kilder. Selv om spørs-

målet strengt tatt krever en ganske omfattende behandling, er jeg fristet til å se nærmere på noen kortversjoner av de kvalifikasjonskrav som spilles inn i denne refleksjonen. Preste-

tjeneste og utdanning til prestetjeneste er to omfattende og i prinsippet åpne aktiviteter som involverer samfunnet og kirken i sin fulle bredde. Derfor kan vi tenke oss at refleksjonen henter impulser fra minst 4 ulike kilder:

Bibelen og teologien gir premisser for utvelgelse av mennesker til menighetens ulike tjenester. Embetsteologi og pastoralteologi har vært og er fortsatt viktige premissleverandører til Kirkens prøving av sine kandidater. Det finnes noen interessante og tilsynelatende paradoksale trekk i NTs veiledning for utvelgelse til tjeneste i menigheten. På den ene siden understrekes de høye krav som stilles til livsførsel, omdømme, lære og nådegaveutrustning. Det er avgjørende at de som skal ha

lederroller, har menighetens tillit og tilstrekkelig erfaring. På den andre side finner vi, ikke minst i Paulus-litteraturen, gjentatte ganger en betoning av at kvalifikasjonene er *annerledes* enn dem vi finner i andre sammenhenger. Skatten er lagt i leirkar, ufullkomne og sprukne (2 Kor 4,7). De som ble kalt var i hovedsak ikke blant de vise, menneskelig talt (1 Kor 1,26). Verken tvilrådigheit, sykdom eller menneskelige begrensninger generelt synes å diskvalifisere for tjenesten. Dette korresponderer godt med hele Bibelens gjentatte fortelling om Gud som velger seg det som er lite i denne verden. Hvordan står denne paradoksale utvelgelse seg mot de andre kildene som leverer kvalifikasjonskrav for prestetjeneste?

Det sivile samfunn har både meninger om og forventninger knyttet til presten. Dette blir vi stadig minnet om, senest ved debatten rundt sokneprest Einar Gelius' oppsigelse på slutten av fjoråret. Prestetjenesten har offentlig karakter og blir i liten grad forstått som en virksomhet som er begrenset til trossamfunnets indre anliggender. Men den offentlige debatt har slett ikke vært entydig i sin veiledning om dette. I ordskiftet finnes de fleste ytterligheter representert, samt mange avskygninger imellom. I Kirkens randsone finnes de som ønsker velkommen en adskillig større bredde av personlighetstyper, meninger, teologier og ytringsformer enn dem som er representert i dag.

Men i den samme sonen finnes også de som reagerer sterkere enn Kirkens egne ledere på meningsavvik, banaliteter eller utilbørligheter i tjenesteutøvelsen. Kirkens ledere bør ikke behandle samfunnets ulike ytringer om presten med ironisk distanse, men tvert i mot med interesse. Her kan vi lære mye om allmenne kriterier for god og tillitsvekkende prestetjeneste. Et hovedkriterium av godt postmodernistisk merke er kravet til ekthet og autenticitet. Ingen vil høre på en prest som ikke framstår med et minimum av sammenheng og helhet. Feil og menneskelig svakhet er allmennheten trolig mer tolerante overfor, og er i så måte på linje med én side av Bibelens veiledning.

Fullført teologisk utdanning, supplert med plettfriandel, gode intensjoner og sterk motivasjon er ikke nok. Kirken må si sitt ja og Kirken kan trekke sitt ja tilbake

Akademia, forstått som de utdanningsinstitusjoner som i dag står for presteutdanningen i Norge, har relativt klare forestillinger om hva som skal kvalifisere til prestetjeneste i Den norske kirke. Kompetanse-

kravene i det 6-årige profesjonsstudiet i teologi er skriftliggjort. Man kan med andre ord lese seg til hva som kreves for å kvalifisere seg akademisk til å bli prest. Kravene er knyttet til både kunnskap, refleksjonsevne, ferdigheter og dannelse/holdninger. Dette er altså en profesjonsutdanning som har et omfang som er større enn en mastergrad. Det ligger stor makt i å definere de akademiske kravene til studiet. Innenfor våre utdanningsinstitusjoner (TF/PTS, MHS, KUN, MF) er det sjelden jeg treffer noen som mener at kandidatene kan nok. Mange teologiske lærere er bekymret for at de kan for lite. De ulike teologiske disipliner er uten unntak interessert i få øket sin andel av de 360 studiepoengene det kjempes om. Min mistanke er at dette ikke ville endre seg vesentlig om studiet ble utvidet til 8 år. Mer fruktbar er den diskusjonen som handler om utdannelsens karakter av "formatio". Hvordan kan et så langt studium utvikle en pastoral dannelse som går *ut over* de oppfylte akademiske krav? Uansett er det nok slik at kravet om 6 års høyere utdanning i noen grad kan sies å stå i et spenningsforhold til NTs vektlegging av kvalifikasjoner. For det første er det slik at veldig mange prester faktisk er "vise, men-

neskelig talt". Spørsmålet er om de nesten er nødt til å være det for å klare et slikt studium. For det andre vil trolig en del talenter som oppfyller mange av de bibelske kriterier, bli stoppet av eller stoppe seg selv i møtet med de akademiske kravene. Ordningen med alternative veier til prestedtjeneste fanger opp noen av disse, men da først i en senere livsfase.

Kirken er prestenes vigslingsinstans og som regel prestenes arbeidsgiver. Det er til syvende og sist kirken selv som må ta avgjørelsen om kandidatenes kvalifikasjoner og skikkethet til tjeneste. Gjennom VTP (Veien til prestedtjeneste) og gjennom ordinasjonssamtalen får våre biskoper god kunnskap om kandidatene. På dette grunnlaget kan de si ja eller nei. Ingen har rett til å bli, eller være, prest. Fullført teologisk utdanning, supplert med plettfri vandel, gode intensjoner og sterk

motivasjon er ikke nok. Kirken må si sitt ja, og Kirken kan trekke sitt ja tilbake. Men Kirkens ønske og påtrengende behov er ikke å *redusere* adgangen til prestedtjeneste. Det er tvert i mot et uttalt behov for rekruttering. Derfor arbeider Kirken med en kontinuerlig overveining: Hva slags prester vil vi ha, og hvordan kan vi få flere av dem? I denne overveiningen lytter Kirken til både samfunnets forventninger, akademias forventninger og menighetenes forventninger. Ikke minst er Kirken forpliktet til å lytte til Bibelens egne bilder av gode ledere for menigheten, også de bilder som inkluderer skjørhet og sårbarhet.

SJUR ISAKSEN
Sjur.isaksen@mf.no

Luthersk Kirketidende på internett

Når du mottar dette nummeret, er Luthersk Kirketidende også å finne på internett. Adressen er www.lutherskkirketidende.no.

Nettsidene inneholder en fyldig presentasjon av både LK og tilleggshftet Halvårsskrift for Praktisk Teologi. Det er mulig å bestille abonnement via nettsidene, og de inneholder også en funksjon som gjør det mulig å dele sidene med dine kontakter på Facebook, Twitter, Messenger og andre sosiale media, samt på e-post.

På et senere tidspunkt vil nettsidene bli videreutviklet med egne sider for abonnentene - med brukernavn og passord. Her er tanken å bygge en database over tekstgjennomgørelser. På lengre sikt kan det også være aktuelt å legge ut en ren nettutgave av bladet, slik at det kan leses på samme måte som en e-bok.

Redaksjonen

Lærdom å trekke av "Gelius-saken"?

AV PER LØNNING, EX-BISKOP I ØST OG I VEST

"Dumt å rote opp i rabalderet nå det for lengst er over! La kirken drukne oppstusset i glemselens hav og takke både Gud og Gelius for at det til sist ordnet seg så greit!" Den som slik mener seg å ha avvist et ubehagelig spørsmål, den lukker øynene, både for en utydelig saksutgang og for en skikkelig lekse om kirkens status i dagens samfunn. Inklusiv det skjøre fundament for den, å se til, håpefulle avtalen om morgendagens forhold stat-kirke. I farten trakk visst ikke få velmenende sjeler et letelsens sukk i novemberskumringen: "Fred er dog det beste." (Var det ikke noe slikt gamle Bjørnstjerne sa?) Ingen oppsigelse fra misnøyd arbeidsgiver, ingen rettssak fra mishandlet arbeidstaker. Fred uten prestisjekollaps på noen av sidene!

Beundring, forøvrig, for biskop Kvarme som nok en gang lot seg mishandle i media for å ha tatt på seg det som alltid vil være bispebør nr. 1: å fronte kirkens kamp for integritet! Av dyrekjøpt erfaring visste han hva som nok en gang ventet på ham! Og det enda han langt fra var det første tilsyn som hadde bragt spørsmålet avskjed på bane med Gelius. Så klissen trykksverte på det nok likevel ingen oslobisp som hadde fått over hodet siden Johan Lunde på 1920-tallet.

At Kvarmes avsluttende milde tone på TV deretter ga et noe dempet ekko av selve hans utspill, reflekterte muligens en opplevelse av avskjedssøknaden som uventet imøtekommenhet - mange mente visst: en lovende løsning i en låst situasjon! Og hvem møter ikke godvilje like for like? Videre kunne vel biskopens svar ha noe å gjøre med embetsmessig taushetsplikt, eller arbeidsgivers diplomatiske varsomhet i en personalsak?

På den andre siden: At såpass mange av klagemålene allerede var blitt overskrifter, kunne gjøre det mindre betenkelig - og mer påkrevd - å få de reelle forseelser fram i dagslys. Ikke enhver sensasjonsjeger kan skjelve polemisk tilbakeholdenhet fra klerikalt hemmelighetskremmeri.

Nå kunne da anklagede, i ly av det som syntes å bremse biskop og bispedømmeråd av lover og publikumsantagelser, føle fritt fram og uforstyrret føre folket med *eget selvportrett*. Om ikke TV-tittere i sluttomgangen fikk inntrykk av en strid om formalia: å klassifisere en slags generelt mellomværende arbeidsgiver/arbeidstaker? Gir ikke det en desimering av sakens fakta snarere enn en dissekering?

Tiden er der for *et blick på noen karakteristiske enkeltheter*, slik de etter høstens ståhei burde tegne seg heller entydig for en oppgående observatør. Det er uten videre klart at lunten som utløste eksplosjonen, var en fersk bibel-sexbok propagert som eget opus av en sokneprest - samtidig som sprengstoffet var samlet opp gjennom x antall uprestelige provokasjoner over et godt snes år.

At Gelius kjemper for "takhøyde" og "fordersfrihet" i kirken, er utvilsomt en erklæring han forventer leserne skal ta like på alvor som han tar den selv. Men det bilde av en seksky, livsfornektende kirke som han tar til satsplanke, virker søkt for dem som har opplevd en smule mer av historie enn han selv. Årevis før Gelius entret arenaen, forelå fra kirkens side såpass åpenhjertige "sexbøker" som Alex Johnsons "Mann og kvinne skapte han dem" og Tord Godal og Jacob S. Natvigs "Kristen seksualmoral" - livs åpne og rett-på-sak-analyser fra det som etter hvert skulle vise seg å bli svært

så representative kirkerøster. Fra de følgende tiår drister jeg meg også til å fremholde noen enkle, ikke utpreget reaksjonære, bidrag fra min egen hånd: f.eks., "Ti teser om sex" (åpningssessay i Øivind Foss' antologi: "Seksualitet og frihet", 1966) og min analyse av Jesus og samaritankvinnen med de 5+1 menn ("Jesus og det sjette bud" i prekansamlingen "Midt i livet", 1967).

Riktignok skiller Gelius' relativt frittalende presteforløpere seg fra ham på viktige punkter: 1) De la ikke veien om egne bragder - være seg som premievinnere i datidens "gutbürgerliche" moralmeesterskap eller som erklærte hedonister på parti med tidens kulturradikale. 2) De sa klart fra at erotiske, som alle andre former for, tilnærmelser åpner mulighet både for maksimal menneskelighet og for den ytterste umenneskelighet. Her som ellers vil ukritisk selvskhet oppmagasinere blodig skuffelse for medmennesker. 3) Tilfeldig sex, viet egen lyst og lite mer, er en radikal motsigelse av menneskeverdet. Casanova-skryt tramper på leseres/lytters innerste jeg. 4) Guds og menneskers tilgivelse er å finne for overtredere av det sjette som av ethvert annet bud; syndenes forlatelse og syndenes tillatelse derimot er motsetninger som ikke er til å mikse. 5) En prest som med bulder og brak forkaster denne innsikt, sviker sitt ordinasjonsløfte. Den alvorligste sak av denne art som jeg hittil har observert i min levetid, førte i sin tid den liberale(!) biskop Kristian Schjelderup mot en sokneprest i Glåmdalen. At Gelius (som den første i historien?) utstyrte nevnte bokomslag med egen soknepresttittel, gjør absurditeten total.

På denne bakgrunn ble den kvikt plasserte avskjedssøknaden en rask tildekkning av sak. Den eneste logiske utgangen, reallt oppgjør eller farvel til prestestolaen, ble effektivt avskåret. Og i en "folkekirke" som vår - de siste par årene frivillig bastet rundt beina av det fler-tydige slagordet "demokratisering" - skal det bli mer enn vrient for biskop og bispedømmeråd å røre ved en så langt uanfektet prestestatus ved neste korsvei. I realiteten frister jo dagens kirkesituasjon en publikumsavhengig prest, uten embete og avisende til kirkelig tilsyn, til å etablere sin private "prestep praksis".

Forut for årets bokutgivelse gikk, som sagt, en årelang serie provokasjoner. De spenner fra

direkte lærebrudd til karikert brudevigsel i en telefonkiosk (Lite fremtidsrettet i lys av det forfall som truer våre gode, gamle telefonkiosker!). Eller: jordfesting av en konkurrammet norsk fotballklubb (Vålerengas yndlingsmotstander, selvsagt!). Koketteringer med temaet fotball og forbønn, som nærmest degraderer Vårherre til Super-Drillo. Ren hurrameg-rundt frister allikevel mindre til teologisk kommentar enn til rett fram å spørre etter alvor i tjenesten, respekt for det som i ethvert menneskes bevissthet skulle markere seg som det Hellige.

Langt mer intrikat er likevel *det som i ramme alvor utgis for prestetjeneste*, samtidig som det radikalt bryter ned premissenene for denne. For Gelius' vedkommende kjennes tilfelle både av vigsel og av gravferd der dette ligger i dagen. Til tross for den like historie- som kirkefremmede ekteskapslov av 2008 har det visstnok ikke - ei heller på juridisk hold - vært reist tvil om at DnKs vigselforsatt er knyttet seg til kirkens ritual, som, basert på bibelsk skapertro, tydelig definerer ekteskap ut fra århundrers nærmest verdensvide premisser nr. 1: "Til mann og kvinne skapte han dem."

At vi om ikke lenge må forvente et politisk stormangrep nettopp her, ser jeg ikke bort fra. Vær beredt! Dagens situasjon blir betegnet som inkonsekvent, og med rette - NB!: ikke minst av dem som vedtok den, tydeligvis som midlertidig, og som uimotigelig argument for et "videre" i neste omgang. Gjennom homostridens mangslungne faser har somme med konsekvens benyttet seg av sjøllaga inkonsekvens som effektivt slagvåpen. Det som til nå har holdt kirken fra å frasi seg sin vigselforsatt, er ikke minst ritualets ennå bestående, teologisk gjennomreflekterte spilleregler. Så lenge dagens skapelsessentrerte vigselforsatt gjelder, kan jeg som prest fortsatt vie - frimodig.

Med en viss bekymring ser jeg at enkelte prester som fundamentalt deler vår kirkes skapelsbaserte ekteskapssteologi, sier tiden alt er inne til å frasi oss kirkelig vigselforsatt. En tid som vil tvinge til dette, kan selvsagt komme, raskere enn mange innbiller seg. Men da skal det stå klart for alle at det er nødt og tvungent at vi kutter ut en kirketjeneste det norske folk har vennet seg til gjennom de mange århundrer.

Frafallet ligger også i dagen om en prest, tilskyndet av spesielle rekvirenter, stiller kirkerom og presteidentitet til rådighet for gravferds-”seremonier” løsrevet fra det kristne frelsesbudskap. Mot slutten av 1900-tallet opplevde vi noen ukers mediestorm mot kirken fordi en radikal politiker etter tragisk dødsfall ble nektet gravferd fra hjemstedets kirke. ”Jasså - hun var ikke god nok for kjerka!” lød dommen i deler av pressen. Den slo fast at personen var blitt avvist og så ikke at det var saken, forsøket på å okkupere kirken for et ikke-kristent livs- og dødsritual. En kallsbevisst kirke må så gjerne forrette kristen gravferd og forkynne håpet fra påskemorgen - uten sjelsdisseksjon av noen art - så lenge det ikke må regnes med at avdøde selv ville ha seg frabedt denne tjeneste.

”Let the Church be the Church!” - er utvilsomt den mest slående av min gamle kollega Andreas Aarflots boktitler. Vilkår nr. 1 er da åpenlyst, for ham som for meg: Gi oss prester med klarsyn og mot til å være nettopp det: prester! Kirken kan ikke være mindre selv-kritisk enn andre samfunnsaktører er det, hver på sine områder: politikk, yrkesliv, kulturliv, idrettsliv. Ethvert fellesskap har en identitet - hvilket innbefatter en lojalitet - noe til å stå vakt om. Jeg må nesten smile litt når selve LO-sjefen offentlig erklærer at hans hovedgrunn for å bevare kirkemedlemskap, er Einar Gelius. Hvorledes kan det til daglig stå til med fellesskap, tilsyn, programtroskap og vakthold mot skeivtenking i LO?

Helene Freilem Klingberg

JEG SER HANS SPOR

Gudslengsel og Gudstro i litteraturen

Mange er de som har opplevd spor av den levende Gud i sitt liv. Noen har evnet å uttrykke sine erfaringer i ord, poesi, kunst, musikk, slik at også andre kan få et blikk inn deres religiøse virkelighet. Denne boken gjengir et utvalg av slike tekster, samlet av den kjente NRK-veteranen Helene Freilem Klingberg.

”En vakker gavebok som vil gi leseren hjelp til å forstå noen av de dunkle problemstillinger som er knyttet til troens verden.”

Boken er et samarbeid mellom Dreyer Forlag og Luther Forlag.

Kr 349,-

Hva er et sted?

AV OLAV RUNE ERTZEID, PROST I NORD-HELGELAND

Kirkelig utdanning i nord (KUN) har i år viet sin årbok til prekenere fra Nord-Norge. Denne enkle prekensamlingen har i ettertid blitt anmeldt i avisen Vårt Land. Anmelderen savner sjøsprøyt, lukten av fisk og lyden av reinsdyr. Han fant heller ikke lyden av rorbua i prekenene. Selv om det ikke var akkurat disse ordene som ble brukt i anmeldelsen, så var dette innholdet i den kritiske kommentaren til prekensamlingen fra Kun.

For 1,5 år siden var temaet på det årlige Petter Dass-seminaret (et seminar med fokus på kontekstuell teologi): Gudstjenesten og stedet. Gjennom ulike innspill og fra forskjellige fagmiljøer ble bruken av termen "stedegen" problematisert. Hva er et sted i et historisk, geografisk, kulturelt, sosiokulturelt, psykologisk, teologisk, klassemessig, kjønnsmessig og aldersmessig perspektiv? Termene stedegen og kontekstuell er utfordrende termer å ta i bruk. Vi farges av vårt liv, som er vårt grunnleggende sted. Vi farges også av våre fordommer. I strevet etter å være kontekstuell kan man risikere å være kontekstuell fordomsfull.

På bakgrunn av den tidligere omtalte anmeldelsen er det helt legitimt å stille seg spørsmålet: Hvor forskjellig er Tynset og Brønnøysund? Naturligvis er det ulike yrker som utgjør hovedtyngden av den yrkesaktive del av befolkningen. I Brønnøysund er for eksempel den viktigste arbeidsplassen flere statlige registre. Geografisk, naturmessig og temperaturmessig er det mange forskjeller. Men hvor ulike er ungdomskulturene der? Er det forskjeller på graden av ensomhet, på behovet for å bli sett og verdsatt? Dialektene er forskjellig.

Men antall innflyttere er nok mye større i Brønnøysund enn på Tynset. Slik kunne vi fortsette med mange tilsvarende spørsmål. Det er få aktive fiskere på Nesna, men mange akademikere pga. Lærerhøgskolen og Kristen videregående skole. Hvilket språk og hvilke bilder er kontekstuelle der? På Træna er snart 10 % av befolkningen katolikker. Hva er da kontekstualitet?

I Nord-Norge har vi hatt internett i mange år; vi har reist verden rundt i over 1000 år som handelsmenn; vi har så mange TV-kanaler vi vil betale for; vi har mange nye landsmenn; vi har alt som knytter resten av verden til oss. Dette har også preget kulturen hos oss. Slik kunne jeg fortsette mine forsøk på å utvide perspektivet på hva som er nordnorsk. Det er ikke slik at de fleste som bor i landsdelen møtes på rorbua for å drikke Mack-øl og le seg skakk av vitser og fortellinger. Prosentvis er det ikke mange med egen reinsdyrflokk heller. Mange unge mennesker har aldri vært på havet for å fiske. Selvpopholdelsesdrifta er imidlertid stor hos mange. Kjærligheten til det geografiske stedet de kommer fra og bor på, er noen ganger enorm. Opplevelsen av å bli definert på feil grunnlag av oslofolk er også et "særtrekk" hos folk utenfor hovedstaden. Opplevelsen av å bli oversert av storsamfunnet, overkjørt av akademikere søftra og omtalt som moralsk underlegne sitter fortsatt i hos mange. Lengselen etter at livet som leves her, skal bli bekreftet og ikke bli gjort til noe eksotisk, er nok også tilstede. Det er sant at det kan være hardt å klare seg. Det har vært mye armod her, men det er også mye stolthet.

Jeg tenker at kjennetegnene på en kontekstuell preken ikke nødvendigvis er at det lukter fisk av den, heller ikke at prekenen skal hjelpe søringer med å få bekreftet sine myter om at sjøen står kvit til enhver tid, og at alle nordlendinger har et aktivt forhold til havet eller reinsdyr. Det viktigste er at prekenen er forståelig og båret fram i respekt for og kjærlighet til Gud og de menneskene vi møter, og at den er en del av en gudstjeneste på den øya som omkranses av sjøsprøyt. For *det* er også et av stedene der folk bor.

Å fortsatt være en kirke som kan være tilstede på hvert et sted, er et vesentlig premiss for å kunne være kontekstuell. Jeg som selv er søring, har lært mye av det jordfesta og himmelvendte i trua til mange jeg har møtt. Ei tru som vedkjenner seg livet og ikke forsøker å gjøre seg bedre enn man er. Det tror jeg at jeg har lært litt av her langs kysten av Helgeland de 18-19 årene jeg har fått lov til å bo her.

Seminar om veien fra blyghet til djervhet

AV BOE JOHANNES HERMANSEN, SEMINARKOORDINATOR

”Gi meg en kirke som utfordrer! - veien fra blyghet til djervhet” er temaet på et åpent dagsseminar på Fjellhaug skoler onsdag 16. februar.

Det er ”Forum for tro og samtid” - som presenterer Normisjon, Norsk Luthersk Misjonssamband, Den Norske Israelmisjon, Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn, Den Evangelisk Lutherske Frikirke og For Bibel og bekjennelse - som inviterer.

Dette årlige fellesseminaret - hvor aktuelle spørsmål som gjelder tro og samfunn har stått på dagsorden - går nå av stabelen for 11 gang.

Denne gangen ønsker vi å fokusere på nødvendigheten av en konstruktiv konfrontasjon i samfunnet - i forhold til spørsmål som går på tro og etikk. I lange tider har det vært en klar tendens til at kirker, kristne organisasjoner og enkeltkristne har vært både blyge og tafatte. Vi ønsker å løfte fram det bibelske materialet som viser oss hvordan både profetene, Jesus og Paulus utfordret og konfronterte. Vi vil spørre

hvordan vi skal gjøre dette i dag. Og vi ønsker innspill fra mennesker som står i ulike posisjoner i kirke og samfunn til å hjelpe oss med å tenke, og handle.

I seminarets første del er filosof og forfatter Nina Karin Monsen og pastor Egil Svartdahl foredragsholdere, mens responser gis av informasjonsleder Espen Ottosen og misjonskonsulent Hildegunn Gjesdal Tennebø.

Etter lunsj holder forfatter og sivilingeniør Bjørn Are Davidsen foredrag om Troens motspørsmål, mens redaktør Anne Kristin Aasmundtveit forteller om Polykarps martyrium. Prest, dr. theol Rune Imberg bidrar med et kirkehistorisk og misjonshistorisk bidrag, mens prosjektleder Lemma Dessta vil gi personlige erfaringer som kristen innvandrer. Seminardagen avsluttes med panelsamtale som styres av leder for Normisjons hjemmearbeid, Svein Granerud. Nærmere program for seminaret finnes på hjemmesiden: www.forumtroogsamtid.org

FRA BOKFRONTEN

Roald Kverndal:

The Way of the Sea: the Changing Shape of Mission in the Seafaring World.

Pasadena, California: William Carey Library 2008

ISBN: 978-0-87808-366-4, h. 422 s

Roald Kverndal er blitt sjømannsmisjonens historiker og har hele sitt liv vært knyttet til både sjøfarten og kirken. I sin doktoravhandling fra 1986, *Seamen's Missions: Their Origin and Early Growth*, gir han (som den første) en historisk dokumentasjon av kirkelig arbeid blant de sjøfarende. Sjømannsmisjonen startet i Storbritannia i 1779, og i 1864 startet den norske Sjømannskirken sin virksomhet under navnet: Foreningen til Evangeliets Forkyndelse for Scandinaviske Sømænd i fremmede Havne.

Kverndal, som nå bor i Seattle med sin Ruth, har fortsatt og fortsetter det historiske arbeid med sjømannsmisjonen. I 2008 utkom *The Way of the Sea: the Changing Shape of Mission in the Seafaring World*. I denne boken har han selv skrevet 270 sider om sjømannsmisjonens historie internasjonalt, og i tillegg har han fått med 31 kortere artikler ("Perspectives") fra internasjonale nøkkelpersoner innen kirke og sjømannsmisjon, hvorav noen få norske (Annette Tronsen Spilling, Kjell Bertel Nyland, Kjell Nordstokke, Per Lønning og Antonio Barbarosa da Silva). Blant de øvrige forfattere finner vi representanter for de fleste kirkesamfunn og verdensdeler, som Desmond Tutu, Paul Hibert, Peter Ibrahim, David Cockroft, Jacques Harel m.fl.

The Way of the Sea er en velskrevet og leseverdige bok som setter ser på temaet "sjømannsmisjon" fra alle tenkelige sider. Kverndal grundige historiske forskningsarbeid resulterte i hans doktoravhandling. Denne boken er mer allmenn og har i tillegg fått inn det globale perspektivet - i en verden der ikke minst sjøfarten har bidratt til globaliseringen. I tillegg holder han på med bok nummer tre i sin *Maritime Mission Trilogy* - en biografi om den moderne sjømannsmisjonsbevegelsens grunnlegger, pastor George Charles Smith.

I forordet nevner Kverndal spesielt sin mentor, professor Olav G. Myklebust som var en pioner i faget misjonsvitenskap - ikke bare ved Menighetsfakultet, men internasjonalt. Kverndals perspektiv er misjon, selv om han vektlegger betydningen av menneskerettighetene og kravet om ikke å trække på andres overbevisning gjennom proselytterende virksomhet. Sjømannsmisjon er for Kverndal basert på den bibelske oppfordring om å vitne, å bære vitensbyrd om det glade budskap. Hans særlige kall har vært å skape bevissthet i den verdensvide kirke om betydningen av den maritime dimensjon ved den globale misjon - fra de første sjøfolk og fiskere fikk kallet og fulgte Mesteren ved Genesaretsjøen. Lik de sjø-

farende krysser også evangeliet grenser og overvinner barrierer og avstander.

Roald Kverndal fikk selv høre kallet etter at han hadde vært flere år til sjøs, og var i ferd med å utdanne seg i havarirett (dispasjørkandidat). I 1949 fikk han "ny ordre fra broen" og startet med teologistudier med tanke på Sjømannsmisjonen. Kverndals forskning og ene-

stående dokumentasjon av sjømannsmisjonens historie og virksomhet er viktig og imponerende, ikke bare som historieskriving - men også økumenisk og kirkelig. For Kverndal er sjømannsmisjon ikke bare teori, men et kall og et levdt liv.

Vidar L. Haanes

Nina Karin Monsen

INN I VIRKELIGHETEN

Min vei fra humanetikk til kristen tro

Luther

I *Inn i virkeligheten* forteller Nina Karin Monsen åpent og ærlig om sin barndom og oppvekst i en familie der moren som humanetiker bestemte familiens livssynsmessige fundament. Gjennom hendelser, erfaringer og refleksjoner blir barnet mer og mer utifreds med de svar - eller mangel på svar - som hun fikk. Det ble starten på en vandring som både innebar et oppbrudd og en oppdagelsesreise inn i en ny virkelighet der troen på Gud spilte en større og viktigere rolle. Boken forteller om en personlig reise som gir forståelse og bakgrunn for den Nina Karin Monsen vi i dag møter i den offentlige debatten.

Kr 298,-

SØNDAGSTEKSTEN

Ernst-Modest Herdieckerhoff, Sjur Isaksen, Martin Aalen Hunsager og Hilde Barsnes

Søndag før faste (fastelavnssøndag)

6. mars 2011

Prekentekest: Luk 18,31-43

Jes 52,13-15; 1 Kor 13

1. Fra krybben til korset:

Liturgisk sett markerer fastelavnssøndagen et skille. De søndagene vi har feiret hittil i år, har vært av tilbakeskuende karakter. De var preget av julebudskapet og fortalte noe om forskjellige aspekter ved kjærligheten som åpenbarte seg da Guds sønn ble født i Betlehem. Vi hørte noe om lyset som kom til jorden, og om hvordan dette lyset har satt sitt preg på Jesu kirke - i forhold til dåp, i hverdag og fest, i møte med vår tro eller vår svakhet, med andre ord i forhold til det å være menneske på godt og vondt, i alle livets situasjoner.

Søndagene som kommer, ser framover. Også nå vil Guds kjærlighet stå sentralt, men nå vil vi mer og mer høre om kjærligheten som er så sterk at den ga sitt liv for menneskene. Vi snur retningen på fastelavnssøndag og vender blikket fra krybben og stjernen til korset og graven. Men vi lever etter Jesu oppstandelse og leser fortellingen om Jesu lidelse i lys av påskens budskap. Det er en tøff fortelling vi vil møte, men bakom smerte og lidelse skinner lyset og håpet allerede frem.

2. Karneval

Den første delen av barndommen tilbrakte jeg i byen Mainz i Tyskland. Der og i andre tradi-

sjonelt katolske områder i Rhinlandet betegnes Karneval som "den femte årstiden", en tid der alt er annerledes. I karnevalsuken er det fest med god mat og mye drikke; spøk og moro står sentralt; livsglede blir synlig. Mennesker kler seg ut i fargerike kostymer, inntar en identitet de ikke har til vanlig. Sosiale forskjeller viskes ut, og tradisjonelt har det vært akseptert å kritisere og drive gjøn med politikere og myndighetspersoner. Før de sju ukene med fasten begynte, var det lov og allment akseptert å slå ut håret. På en måte er dette god mentalhygiene.

Men på askeonsdag var det slutt på festen. Mine katolske venner kom senere på skolen den dagen. Ikke fordi de eller foreldrene deres lå i bakrus, men fordi de dro til kirke og skriftemål. De hadde feiret ferdig, og nå kunne de konsentrere seg om det som lå foran, med blikket rettet mot påsken.

Nå kan man selvfølgelig sette seg på sin høye protestantiske hest og klage over dobbeltmoral ved at man først har en heidundrende festuke med til dels mye utagering og så ber for sine synder rett etterpå. Og allerede i reformasjonstiden ble det reagert på dette. Luther kritiserte jo som kjent den katolske praksis med boten. Han skrev i den første av de 95 teser som startet hele reformasjonen, at hele livet skulle være en bot. Men mens Luther i andre sammenhenger fremdeles kunne sprute av livsglede, gikk enkelte pietistiske grupper senere mye lengre: Livet ble da ikke bare en

bot; det ble en jammerdal. I hvert fall ble det ikke mer karneval i de protestantiske områdene. Det mine katolske venner derimot var flinke til, var at de tok begge deler på alvor, livsgleden og pasjonstiden, festen og fasten, begge deler som en gave fra Gud. Vi protestantiske barna fikk egentlig aldri et skikkelig forhold til noen av delene; ikke opplevde vi den samme frigjørende gleden over livet, og heller ikke fikk vi det samme forholdet til fastetidens alvor. Har vi lutheranere kanskje gjort oss selv en bjørnetjeneste ved bare å fokusere på moralen i forhold til karneval og fastetid? Jeg bare spør.

3. Til Jerusalem

Også i teksten vår markeres det en overgang. Mens Jesus frem til dette punktet har oppholdt seg og hatt sin virksomhet i Galilea, blir retningen nå endret. Målet for veien blir tydeligere: Jesus skal til Jerusalem. Mens han hittil møter enkeltmennesker i deres nød, blir målet nå hele verdens befolkning. Samtidig gjør han det klart for disiplene at hans livsprosjekt egentlig er et dødsprosjekt, et prosjekt som vil koste ham livet. For tredje gang gjør han det kjent for disiplene hva som venter ham ved reisens slutt: smerte, lidelse og død. Lukas holder seg nøye til den malen han har overtatt fra Markus. Men han er ikke opptatt av argumenter for eller imot Jesus; han diskuterer ikke argumenter fra rettsaken. Han bare skriver om hendelsene som fører til Jesu død. Interessant i denne sammenhengen er at Lukas, i samsvar med Markus, legger ansvaret for Jesu lidelse på forskjellige grupper. I 9,22 er det representanter for jødedommen, i 9,44 er det generelt menneskene, og i vår tekst ansvarliggjør Lukas hedningene, representert ved de romerske styresmaktene. Lukas legger ikke skylden på én bestemt gruppe, men konstruerer et slags kollektivt ansvar for alle mennesker. På denne måten understreker han at det som skjer på Golgata, skjer for hele verden. Ingen er fri for skyld, men heller ikke blir noen utelukket fra Guds frelsesprosjekt. Nåden gjelder absolutt alle.

4. Om å være blind

Lukas blir tydeligere enn Markus når han beskriver disiplenes reaksjon på det Jesus sier. For andre gang (etter 9,45) bruker han tre for-

skjellige uttrykk i en og samme setning for å understreke at disiplene ikke forstår noe av det Jesus prøver å si dem, og en kan jo spørre seg om hvor blind det går an å bli når man har vært sammen med Jesus i så lang tid. Men i motsetning til disiplene har vi jo en fordel i dag. Vi vet at Jesus sto opp igjen. Det er først etter og i lys av oppstandelse at Jesu reise til Jerusalem, til kors og død, gir mening. Først etter påske blir øynene til disiplene åpnet (24,31). Men det er ikke første gang at de som står Jesus nærmest, ikke forstår hans misjon. Heller ikke foreldrene til den 12-årige Jesus forsto hva som var i ferd med å skje da de etter mye leting fant ham sammen med de skriftlærde i templet. Sann sett er det ikke tilfeldig at neste fortelling hos Lukas handler om en blind som blir seende. Denne historien handler om en person med fast vilje og sterk tro, og om en forandring som skjer med ham idet han blir seende. Troen får den blinde i Jeriko til å rope og ikke gi opp da han møtte motstand. Og det er troen hans som fører til at situasjonen forandres fra fattigdom og elendighet til tillit og framtidstro. Den som begynner å se og forstå, reagerer på det som skjer, med etterfølgelse og lovprisning. Og også med de som blir vitner til dette, skjer det noe: De forvandles fra en anonym og sensasjonslysten folkemengde (ochlos, v 36) til Guds folk (laos, v 43) som ser på hendelsen som Guds verk og lovpriser det Herren har gjort.

5. Alvor og livsglede

Noen rester etter middelalderens karneval er igjen på fastelavns søndag, også i vår nordiske, protestantiske tradisjon. Små rudimenter av økt livsglede på den ene siden og alvor på den andre kjenner vi fremdeles, selv om vi egentlig ikke er klare over det. Det skjer når vi markerer dagen med spesielt gode og fete (fastelavns-) boller og med fastelavnsris - bollene for å skape glede og få inn ekstra energi i kroppen før fastetiden begynner (noe som vi egentlig ikke lenger vet hva er), og riset som opprinnelig ble brukt for å gi hverandre symbolske slag og minne hverandre om Jesu lidelse. Fastelavn minner oss om at livet har to sider: den lyse med livsglede og fest, men også den mørke siden med smerte og vonde erfaringer. Men over det som måtte være mørkt, ligger det en skygge av Jesu oppstandelse, av håp og frem-

tidstro, uansett. Det som er vondt, vil en gang bli snudd til glede. Etter Jesu oppstandelse skinner det et lys av håp over verden.

Helt fra fødselen henger dødens skygge over Jesus liv. I hele sitt evangelium tegner Lukas bildet av den rettfærdige Guds sønn som må lide for at menneskene skal nå fram til Gud. Lukas lar seg fascinere av hvor sterk motstanden blir, og hva slags midler menneskene bruker for å stanse Guds frelsesprosjekt - uten å lykkes, selvfølgelig. Fra nå av går vi inn i en tid som viser oss at ingen ting kan stanse Guds kjærlighet når den vil nå verden. Uansett hva som har skjedd, og hva som kommer til å skje, så unner Gud oss glede og åpner en vei til nåde og tilgivelse gjennom bot og bønn.

ERNST-MODEST HERDIECKERHOFF
Sokneprest i Skårer

Askeonsdag

9. mars 2011

Jes 58,5-9 Matt 6,16-18

Prekentekest: 1 Joh 3,18-24

En onsdag formiddag på et amerikansk sykehus

Jeg arbeidet et år på et sykehus i Minnesota, USA. Sykehuset hadde en stor og etterspurt prestetjeneste. Amerikanske pasienter er ikke sjenerte for å be om en samtale med presten. På sykehuset fantes det også et pent kapell. Dette var ikke tilsvarende mye brukt, og gudstjenestene vi arrangerte på søndagen, var ofte dårlig besøkt. Men én dag i året var kapellet fullt. Det var askeonsdag formiddag. Midt i arbeidstiden fylte både ansatte og pasienter opp kapellet til randen. Den korte gudstjenesten ble avsluttet med at alle fikk korstegnet i pannen, tegnet med svart aske. Asken var ren nok til at selv leger og sykepleiere bevarte dette tegnet i pannen gjennom resten av arbeidsdagen. Det gjorde inntrykk å møte pasienter og medisinsk personell i gangene etterpå, med en felles og synlig identitet, formet som et kors i pannen.

Aske

De siste årene er det blitt vanlig også i en del norske menigheter å bruke aske til å tegne korset i gudstjenesten på denne dagen. Asken har flere egenskaper med dertil hørende symbolverdier:

- Aske er dødt og utbrent. Det er ikke noe mer organisk materiale igjen som kan ta fyr. Dermed blir asken også et symbol på døden og det biologiske og sjelelige nullpunkt.
- Aske er sorg og anger. Palmesøndag 2010 feiret jeg i St. George's Cathedral i Cape Town. Der fikk alle gudstjenestefeiende utdelt et vakkert, flettet palmekors. Etter gudstjenesten ble disse samlet inn for å brennes, slik at asken fra palmekorsene skulle brukes på askeonsdag året etter.
- Aske er rent. Når du er på nullpunktet, har du ikke noe å tape. Renselsen legger grunnlaget for den nye begynnelsen.

Inngang til fasten

Denne dagen er starten på fastetiden, og i vår sammenheng vil det være med å styre tema for forkyntelsen. Men det gir seg ikke helt av seg

selv ut fra teksten vår fra 1. Johannesbrev. Da får vi mer drahjelp fra de to andre tekstene. Felles for alle tekstene er imidlertid advarselen mot det utvendige. Flere ganger måtte Jesus ta fatt fariseerne for deres hang til å vise fram sin gudsdyrkelse i offentligheten. Ifølge Jesus kan det tyde på at den eneste gudsdyrkelse som virkelig har en plass i offentligheten, det er de barmhjertige gjerninger som likevel ikke kan skjules.

Tekst og budskap

I vår nye tekstbok er ikke denne teksten med i det hele tatt. Derfor kan dette for mange av oss bli første og siste gang vi preker over den i en forordnet gudstjeneste. I tekstboka til ELCA (Evangelical Lutheran Church in America) leses vår tekst på 4. søndag i påsketiden. Det kan ligge en tolkning i nettopp denne forskjellen i plassering. Når vi leser disse ordene som inngang til fastetiden, vil de gis en undertone av formaning og kall til omvendelse. Hadde vi lest den i påsketiden, ville vi trolig lest den mer som en konsekvens av oppstandelsen.

Forut for vår tekst proklamerer Johannes hvor vår innsikt i kjærligheten kommer fra, nemlig fra Jesu sakrifielle offer for oss (v 16) Dette danner grunnlaget for det kjærlighetsbudet som hele 1. Johannesbrev bæres opppe av: Vi elsker fordi han har elsket oss først.

v 18: Kjærlighetsbegrepet i dette brevet er handlingsorientert. Retorikken er tydelig: Hvordan kan vi snakke troverdig om kjærligheten hvis den ikke viser seg i praksis? Et morsomt spørsmål å stille i denne sammenheng er om "sinnelagets" betydning for det kristne livet er overdrevet. Ofte når vi snakker om kjærligheten, ligger det under en forventning om å bli fylt av noe, en følelse eller en motivasjon eller en takknemlighet, som i neste omgang kan generere handling. Er en kjærlighetshandling avhengig av den rette motivasjon? For min del tror jeg mye ville blitt liggende ugjort hvis jeg skulle vente til jeg ble "fylt" av kjærlighet. Plikt og ansvar kan også produsere gode kjærlighetsgjerninger.

v 19-21: Johannes skriver om det urolige og selvførdømmende hjerte. For dem av oss som har et lite (eller stort) angst-gen i personligheten, er ordene usedvanlig vakre og lengselsfulle: Å stille våre hjerter i ro for hans åsyn. Selv

den selvførdømmende kan forstrøte seg på Gud. Derfor er den ene bevegelsen i denne teksten vendt mot Gud. Å bli tegnet med aske er å bli nullstilt. Å bli nullstilt for Guds åsyn er himmelvidt forskjellig fra å bli nullstilt *uten* Gud. Uten Gud er asken bare død. *Med* Gud er asken håpets og det nye livets tegn.

v 22-24: Her samler teksten det som framstår som de to johanneiske bud: Tro og kjærlighet. I vår begrepsverden er disse ordene skilt fra hverandre. Noen ganger settes de til og med opp som motsetninger: Kjærlighet handler om gjerninger (som underforstått ikke er en vei til Gud), mens tro er den frelsende overgivelse til Herren. Denne motsetningen er fremmed for Johannes. Jesus kaller til og med troen for en gjerning (Joh 6,28-29), mens kjærligheten uttrykker hjerteforholdet til Gud (1 Joh 4,17-19)

Prekenskisser

Den rette faste er:

- Å hente blikket inn: Å vende seg om fra utvendig fromhet, er å stille sitt hjerte til ro for hans åsyn. Det vil si at både vår synd og vår selvførdømmelse blir møtt av Gud nåde. Vår synd trenger hans nådige tilgivelse. Vår selvførdømmelse trenger hans nådige vel-signelse.
- Å løfte blikket ut: Å vende seg om fra selv-sentrert føleri og moderne sunnheitsfilosofi betyr å rette blikket mot vår neste. Våre søsken trenger den samme nåden som vi har mottatt. Den kan de få gjennom kjærlige gjerninger og ord fra Gud.

Et kors av aske:

- Mennesket ved nullpunktet, merket av døden.
- Mennesket ved renselsesstedet, der noe nytt kan begynne.
- Jesus er i askens kors, det gjør den store forskjellen.

Lykke til!

SJUR ISAKSEN
Universitetslektor, MF

1. søndag i faste

13. mars 2011

Lesetekster: 1 Mos 2,8-9,3,1-19; Hebr 4,14-16

Prekentekest: Matt 4,1-11

Teksten

Teksten vår er plassert før Jesus for alvor har stått fram og begynt sitt virke. Avsnittet før vår tekst handler om Jesu dåp. Det kan virke som om det er kort avstand i tid mellom disse tekstene, og de har en nær sammenheng: Guds Ånd kommer ned over Jesus i dåpen, og nå fører Ånden Jesus ut i ødemarken. Etter at den himmelske røsten har omtalt Jesus som "min Sønn", blir dette nå satt på prøve, både ved at Djevelen spør direkte: "Er du Gud Sønn, så si..." og: "Er du Gud Sønn, så kast deg ned...", men også ved at Jesus går igjennom prøvelser i ørkenen, akkurat som israelsfolket gjorde i GT. Siden Jesus står i mot fristelsene og består prøvene, beviser han sin identitet, og at røsten fra himmelen hadde rett. De førti dagene og nettene i ørkenen skal vise forbindelse til viktige prøver i GT: Moses som venter på lovtavlene på Sinai, Elias sin reisetid til Horeb og israelsfolkets 40 år i ørkenen.

De tre fristelsene som Jesus utsettes for, kan forstås ut fra det grunnleggende budet: "Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din makt." I jødisk tradisjon kunne man forstå "hele ditt hjerte" som at det står for begjær og interesser, men dette står Jesus imot ved ikke å avbryte fasten. Uttrykket "hele din sjel" kan stå for livet, og i den andre fristelsen blir Jesus utfordret til å sette livet sitt på spill og la seg redde av Guds engler. "All din makt" handler om rikdom og mammon, noe Jesus også står imot. Når Jesus består disse prøvene, viser det til sist at han har Loven skrevet i hjertet (Hos Lukas er rekkefølgen på fristelsene riktignok annerledes og viser at dette ikke er eneste måte å forstå fristelsene på).

Fristelsene som Jesus utsettes for, viser oss også utfordringer for alle mennesker. Selv om vi neppe vil oppleve et direktemøte med djevelen, eller det at forestillingen om djevelen kan skurre med et moderne verdensbilde, vil alle kunne kjenne seg igjen i at vi daglig utsettes for fristelser, og vite at det kan være en kamp å stå imot.

Prekenen

Djevelen prøver å forpurre Guds plan. Ordene "Bort fra meg, Satan" gjentar han siden i kapittel 16, men da rettet mot Peter. Begge steder er det kanskje det samme som står på spill: Noen vil lokke Jesus til å gå utenom prøvelser, men han avslår dette kontant og står imot å la seg friste, enten dette kommer fra djevelen eller det kommer fra mennesker. Da Jesus kom for å være en lidende Messias, brøt dette radikalt med datidens messiasforventninger. Han kom for å solidarisere seg med menneskene og for å bli vår bror. Derfor ble han ikke spart for strev og menneskelige utfordringer, men han ble kastet ut i det helt fra begynnelsen. Dersom Jesus hadde gitt etter for fristelsene, ville han ikke vært vår bror, men en som var opphøyet og suveren.

Når Jesus overvinner fristelsene, blir han et motbilde til dem som falt, både Adam og Eva, som vi leser om i GT-teksten, og israelsfolkets vandring i ørkenen. Jesus er uten synd. Han seirer over synden der vi mennesker feiler og faller, og han har kommet for å gi oss del i seieren han vinner ved sin død og oppstandelse. Derfor står vi som kristne bedre rustet, for Jesus gir oss ikke opp, men vil reise oss når vi faller.

I det daglige er Jesus et forbilde for oss som troende. Det er ofte vi møter valg og må prioritere. Noen aktuelle fristelser det er lett å assosiere til, kan være materialisme, status, rikdom og makt. Dersom livet blir en søken etter dette, blir det fort en konkurranse hvor vi lever på bekostning av hverandre. Samtidig møter vi utfordringer som vi ønsker å unngå, og som vi helst vil slippe. Jeg tenker at både motgang og ensomhet kan være aktuelt. Vi vet at begge deler er uunnåelig, men vi vil helst komme unna. Men Jesus viser oss at han både var alene og møtte motgang, men han lot seg ikke fjerne fra å gå den veien som var Guds plan.

Vi som bor i Norge, får det meste opp i hendene, sammenlignet med andre mennesker, men ikke engang vi kan unngå å møte motgang. Mange er ensomme i vår tid, og flere enn før velger å bo alene eller ender opp med å bli alene. Ensomhet kan være vanskelig, men heller ikke Jesus ble spart for ensomhet. Når Jesus selv har opplevd forskjellen på ensomhet

og fellesskap, vet han også hvordan mennesket trenger fellesskapet. Mennesket er derfor aldri helt alene, men Jesus ønsker å gi oss hjelp når livet oppleves som en ørkenvandring. Det gjelder å holde fast på troen også når livet er oppforbakke. Troen vil hjelpe oss til å finne styrke og gi oss mot til å leve livet på tross av prøvelser.

Prøvenskisse

- *En prøvet mester:* Jesus valgte ikke det som var behagelig, men måtte kjempe for å holde fast på Guds plan: Han var kalt til å være den lidende Messias.
- *Et prøvet Guds folk:* Ingen slipper unna prøvelser i hverdagen. Det kristne livet er en vandring i ørkenen, på vei til det lovede land. Prøvelsestid er lutringstid. Vi trenger hjelp til å se at vi er avhengige av Jesus i dette livet.
- *Jesus står ved vår side i prøvelsene:* Englene kom og tjente Jesus, mens vår oase i ørkenen er Jesu tilgivelse. Vi er ikke alene selv når livet oppleves tomt.

Salmer

- 295 Vår Gud han er så fast en borg
- 109 Jesus, lyft ditt ljose merke
- 528 Mektigste Kriste
- 108 Ingen vinner fram til den evige ro
- 643 Vår Herre Jesu minnefest
- 549 Guds ord det er vårt arvegods

MARTIN AALEN HUNSAGER
Kapellan i Åsane

2. søndag i faste

20. mars 2011

Prekentekest Matt 15,21-28

Lesetekster

1 Mos 32,24-30

2 Kor 6,1-10

Evangeliet for stabeiser og andre som aldri gir opp!

Det er noe fascinerende med mennesker som bare kjemper videre uansett hvilken motgang de måtte støte på, som reiser seg igjen etter å ha blitt slått ut av hendelser, mennesker eller sykdom.

Tekstene for 2. søndag i faste har både i seg vår personlige kamp, kampen vi står i som Guds medarbeidere, og at det nytter å be Gud om hjelp. 2 Kor 6,2: "Jeg bønnhørte deg i rette tid og hjalp deg på frelsens dag." Vers 3: Vi viser oss som Guds tjenere på alle måter: med stor tålmodighet i motgang, nød og angst... osv.

Jeg har alltid elsket fortellingen om Jakob som sloss med Gud, og han gir seg bare ikke, men sier til Gud: "Jeg slipper deg ikke før du velsigner meg." Gud gjorde dette etter at Jakob hadde kjempet hele natten. Den kanaaneiske kvinnen er heller ikke den som gir opp med det første. Hun ber først om hjelp én gang, men Jesus svarer henne ikke. Da forsetter hun å rope slik at disiplene synes det er pinlig eller slitsomt; i alle fall ber de Jesus om å bli kvitt henne. Enda en gang ber hun Jesus om å hjelpe henne, denne gangen på kne foran ham. Jesus svarer henne denne gangen, men ikke det svaret hun vil ha. Et underlig svar! I forhold til at Jesus var kommet for alle mennesker, ikke bare jødene, selv om dette ble mer tydelig senere, er det jo litt rart at han er så opptatt av det her. Men kvinnen gir ikke opp med det; hun argumenterer tilbake igjen: Hva med smulene? Og hun får det til slutt som hun vil: Datteren blir frisk, og Jesus sier til henne: "Din tro er stor." Tro er å aldri gi opp håpet.

Teksten - hva med smulene?

Jesus drar til Tyrus- og Sidon-området. Disse to byene var de fremste byene i Fønikia ved kysten og hadde vært ledende sjøfartsbyer på Davids og Salomos tid. Her er det han møter en kanaaneisk kvinne som ber for datteren sin som er plaget av en ond ånd. Ifølge Markus var

kvinnen av syrisk-fønikisk ætt og snakket gresk. Kvinnen må ha kjent til jødernes messiasforventninger i og med at hun tiltaler Jesus som Davids sønn. Hun ber om hjelp for sitt barn, men blir møtt med taushet. På mange måter kan vi se frelseshistorien utfolde seg i denne fortellingen. Jesus var kommet til sitt eget folk først, jødene. I forhold til andre folkeslag var det en taushet. Det var i jødernes skrifter folket hadde fått vite om den lovede Messias som skulle komme; de var det som hadde forutsetninger til å kunne forstå hvem han var. Men så handler det åpenbart ikke om bare å forstå, men om å tro, slik Jesus gir kvinnen rett i tilslutt. Tror du, så tror du, enten du er jøde eller fra et annet folkeslag. Ennå var ikke tiden inne for Jesus til å utvide sin misjon til også å omfatte alle folkeslag, slik vi så tydelig får det forkynt i slutten av evangeliet, i Matt 28. Derfor var Jesus taus og tvang sin misjon i første omgang. Disiplene mente åpenbart at hun var veldig plagsom, og at noe måtte gjøres for å bli kvitt henne. Men Jesus lar seg bevege, som så mange ganger, av mennesker han møter og av tro. Det må jo ha vært spesielt for Jesus å oppleve å finne tro på steder der det minst var å vente, og så, slik vi alle vet, slett ikke finne tro der en skulle forventet det. Smulene er jo der for dem som vil plukke dem opp; de er jo allerede falt på gulvet. Kvinnen er på gulvet på sine knær til slutt og ber; hun blir bønnhørt, og frelseshistorien for alle folkeslag rykker et skritt nærmere.

Preken

Hæ... hva var det?

Det fine med denne teksten er at når en hører den, blir en litt spørrende og hører i hvert fall etter. Hva i all verdens rike mente Jesus med dette? Hva var det med de hundene igjen? Hvorfor behandler han denne kvinnen så dårlig og arrogant? En historie som setter vår personlighetsforståelse av Jesus på prøve, og ikke minst det bildet som er blitt dannet av Jesus de siste 2000 år. Jesus er en karakterfast mann, også i denne fortellingen, og vi må nok skru tiden litt tilbake for å kunne se at det var noe som helst mening i hans måte å håndtere denne kvinnen på. Hva hadde skjedd om Jesus hadde gått til alle folkeslag/hedningene først? Han ville da ha lukket absolutt alle dører til sitt

eget folk. Jesu frelsesplan var å møte jødene først, og den måtte han holde seg til, ellers ville han miste dem, og det var viktig for Jesus at de skulle skjønne og tro at han var Messias. Kanskje var det derfor egentlig litt plagsomt for Jesus at denne kanaaneiske kvinnen ropte og trodde så sterkt på at han kunne hjelpe henne, for Jesus ser ikke bort fra tro; han tar tro på alvor, men i det skrus og tiden litt for fort frem i forhold til Guds frelsesplan.

Sta tro!

Jeg forbinder stahet med det å aldri gi opp, og det å trosse motgang eller hindringer. Stahet kan være irriterende og slitsomt, men også en god egenskap. Sta tro er tillitsfull tro, tro på at Gud er der tross i hindringer og vanskeligheter - at Gud er der til og med når en føler at en utkjemper en kamp med Gud selv, slik Jakob gjorde. Jakob hadde også en sta og tillitsfull tro, for selv om han utkjempet en kamp der han hadde krefter til å vinne slik det står i teksten, så var det viktigste for ham Guds velsignelse. Jeg slipper deg ikke før du velsigner meg. Jeg gir meg ikke før du har hørt meg og gitt meg et svar, sa den kanaaneiske kvinnen, og jeg kan nøye meg med smulene av velsignelse for dem er det også kraft i. Det er tillitsfull tro.

Hjelpeløshet

Når vi opplever at vi ikke rår over omstendighetene eller det som skjer, hverken med oss selv eller våre nærmeste, kjenner vi på den uendelige hjelpeløsheten. Vi kan ikke gjøre noe for å fikse og ordne lenger; ting skjer som vi ikke kan gjøre noe med, enten det er sykdom, ulykker eller død. Den kanaaneiske kvinnen var mor, og hennes barn var plaget av en ond ånd eller sykdom. Hun var hjelpløs i møte med sitt barns lidelse og søkte Guds hjelp.

Vi som lever i Norge nå, opplever sjeldnere enn før at ikke ting kan ordnes og fikses. Vi har sykehus, trygdeordninger og penger til å sette mat på bordet, de aller fleste av oss. Vi kjenner ikke daglig på hjelpeløshet og at vi må stole på at noen hjelper oss til å komme igjennom neste dag. Da kjenner vi kanskje heller ikke så sterkt på at vi trenger Gud i det daglige, eller Guds velsignelse i livene våre. Derfor tror jeg at når det virkelig rammer oss og går opp for oss at vi ikke rår over liv og død, gjør det oss ekstra usi-

kre og redde. Vi klamrer oss til et håp, en Gud som er større, og som kan omfavne livene våre både i liv og i død.

Jeg tror vi har noe å lære av mennesker som lever tettere på hjelpeløsheten i det daglige, og dem finnes det mange av også i vårt land, selv om det ikke synes så godt. Vi skal ikke glorifisere menneskers vanskelige livssituasjoner, men å ha det godt og ha nok av alt gjør nok til at vi lettere tenker at vi greier oss helt selv og ikke trenger hjelp av noen, heller ikke av Gud. Sannheten er likevel at vi lever med hjelpeløshetens spørsmålstegn i livene våre, enten vi forholder oss til det eller ikke. Livets hendelser bringer til tider spørsmålene plagsomt nærmere oss.

Jeg bønnhørte deg i rette tid og hjelp deg på frelsens dag. (2 Kor 6,2)

Vi hører om at både Jakob og den kanaaneiske kvinnen ble bønnhørt og fikk et tydelig og konkret svar på sine rop. Det er allikevel ikke alltid slik vi opplever det når vi ber til Gud. Gud har lovet å høre alle våre bønner og svare på dem, men vi får ikke alltid det svaret vi ønsker oss. Hjelper det å mase og ikke gi seg slik som Jakob og den kanaaneiske kvinnen? Det kan for så vidt virke slik ut fra disse fortellingene. Ja, jeg tror det hjelper å be og ikke gi seg. Sta tro er tillitsfull tro! Vi får allikevel ikke alltid de svar vi forventer oss, og det er ikke heller lett å forstå. I tillit til at Gud ser det større bildet, kan vi i bønn også stille oss åpne for at Gud kan hjelpe oss å se forbi våre første forventninger og ønsker også, hjelpe oss til å se hva han vil vise oss. Vi sier gjerne at det finnes tre svar på bønn:

1. Ja!
2. Nei, fordi jeg er glad i deg!
3. Vent!

Fortellingen viser oss at Gud lar seg bevege av menneskers tro, av din og min tro og bønn. Derfor skal vi aldri slutte å be, og aldri slutte å forvente å håpe på at Gud vil hjelpe oss. Jeg bønnhørte deg i rette tid og hjelp deg på frelsens dag. Se, nå er den rette tid; se, nå er frelsens dag!

Snekre preken

Tekstene denne søndagen åpner for mange flotte temaer, og det finnes flere også enn dem jeg har nevnt ovenfor. Jeg tror som alltid det er best å velge der en kjenner at energien og engasjement ligger først, og så ta inn temaer en synes er viktige for menigheten og en selv. Da har en et godt utgangspunkt for en god preken. Siden jeg nå bor og jobber i USA, om enn i en norsk kirke, er jeg innimellom i amerikanske kirker, og noe av det de er generelt bedre på enn i norsk forkynnertradisjon, er å bruke fortellinger og gjøre tekstene nære gjennom å dele egne erfaringer i møte med tekstenes tema. Det tror jeg vi i Norge kan bli generelt mer frimodige til å gjøre, mens vi husker på at fortellingen og erfaringen skal bringe oss nærmere teksten og det skal være en vei inn til våre hjerter, som hjelper oss å se Kristus tydeligere.

Salmer å plukke fra

Norsk salmebok: 879, 490, 295, 307, 309, 312, 317, 331, 333, 335, 336, 108, 113, 383, 386, 440, 453. Salmer 97: 47, 49, 51, 54, 55, 59, 62, 69.

HILDE BARSNES
Sjømannsprest, New York

"Gi meg en kirke som utfordrer" - veien fra blyghet til djervet

"Forum for tro og samtid"/lutherske organisasjoner og kirkesamfunn inviterer til seminar på Fjellhaug skoler onsd.16.02 kl. 10.00-16.00.

Nærmere program: www.forumtroogsamtid.org
eller tlf. 996 12 822 (B. J. Hermansen).

Vang i Hamar 19. - 20. mars 2011

VÅRT KALL

50 år med kvinners prestedtjeneste i Den norske kirke

Biskop Kristian Schjelderups ordinasjon av Ingrid Bjerkås 19. mars 1961, åpnet for første gang døren for kvinners prestedtjeneste i Den norske kirke. Noen hadde mot til å åpne dørene, og noen hadde mot til å gå gjennom de dørene som ble åpnet. Det ble til berikelse og velsignelse for kirke og for samfunn. Hamar biskop og lokalkomiteen for jubileet, inviterer derfor med stolthet og takknemlighet til 50 års markering i Hamar og Vang 19. og 20. mars, med følgende program:

Lørdag 19. mars:

Åpen seminardag på Høgskolen, Hamar.

Avgift kr 250 inkludert lunsj. Påmelding innen 1. mars til Hamar bispedømmekontor, ved innbetaling til 1800 28 09903, som merkes med navn i feltet for betalingsopplysning.

MERK! Overnatting er ikke inkludert. Dette besørges av den enkelte deltaker.

- 09.30 Kaffe/registrering
- 10.15 Åpning ved biskop Solveig Fiske: En milepæl i historien, og hvor det brenner i dag.
Hilsener
- 10.45 Tablå: Stemmene og hendelsen. Skuespiller Ingjerd Egeberg
Pause
- 11.15 Den første kvinnelige prest og personen Ingrid Bjerkås. Kirkehistoriker Aud Tønnesen
- 11.50 Den historiske hendelsen sett fra Metodistkirken i Norge. Pastor Jorunn Wendel
- 12.10 Kvinners prestedtjeneste i lys av forholdet mellom kirke og stat. Statskirkens liberale dilemma.
Menneskerettsforsker Ingvill Thorson Plesner.
- 12.45 Lunsjpause
- 13.45 Saken som tema i samfunnsdebatten, og aktuell debatt. Forfatter og journalist Dag Kullerud.
- 14..20 Likestilling som feministteologi. Professor i feministteologi Jone Salomonsen.
Pause
- 15..20 Kjønnsinkluderende språk i gudstjenesten. Leder liturgisk senter Kari Veiteberg.
- 15..35 Kvinnesyn og menneskesyn. Filosof Henrik Syse.
- 16.00 Panelsamtale: Når saken er en person. Hva betyr dette i dag?
Innlegg ved:
Pensjonert prest, Svanaug Lindman. Ordinert i 1969.
Sokneprest i Brøttum, Siri Sunde.
Rektor ved Det teologiske menighetsfakultet, Vidar L. Haanes.
Prodekan Teologisk fakultet, Aud Tønnesen.
Dag Kullerud leder samtalen.
- 17.00 Avslutning

Søndag 20. mars

Festgudstjeneste i Vang kirke. Kirkekaffe på Tonheim Folkehøgskole.

I gudstjenesten medvirker offisielle gjester, Hamar biskop, sokneprest og prost, kontor, Vang sangforening, barn fra Vang menighet, Hamar domkor, musikkstudenter, skuespiller og dansere. Kirkekaffen på Tonheim serveres av Vang menighetsråd.

Mer informasjon om arrangementene i jubileumsåret vil bli lagt ut på
<http://www.kirken.no/hamar> og på <http://www.prest.no>.

FRA BISPEDØMMERÅDENE OG KIRKEDEPARTEMENTET

TILSETTINGER

Borg bispedømme

Borg bispedømmeråd har i møte 17.12. 2010 foretatt følgende tilsetting:

Lino Egidio Lubiana som fengselsprest ved Halden fengsel.

Vi har mottatt bekræftelse på at han tar imot stillingen.

Agder og Telemark bispedømme

Agder og Telemark bispedømmeråd har i møte 15. desember 2010 gjort følgende tilsettingar:

- Inger Johanne Vaags som prostiprest i Vest-Nedenes prosti.
- Nina Kristine Glatved som kapellan i Skien prosti med Gulset sokn som tenestestad.
- Lissi Berg som konsulent på Agder og Telemark bispedømmekontor.

Alle tre har teke i mot stillingane.

LEDIGE STILLINGER

Bjergvin bispedømme

Sokneprest i Høyanger og Kyrkjebø sokn.

Bjergvin Bispedømme sin visjon er: *Saman vil vi ære Den treeinige Gud ved å forkynne Kristus, bygge kyrkjelydar og fremje rettferd.*

Det er ledig 100% stilling som sokneprest i Ytre Sogn prosti, med Høyanger sokn og Kyrkjebø sokn som tenestestad. Høyanger og Kyrkjebø sokn er to av fire sokn i Høyanger kommune. Høyanger kommune med 4.256 innbyggjarar pr januar 2010, ligg på begge sider av Sognefjorden nord for Bergen, reisetid ca. tre timar med bil eller båt.

Soknepresten i Høyanger og Kyrkjebø har lite reising. I sentrum ligg bustad, kyrkje, kontor, kommuneadministrasjon, skular, barnehagar og institusjonar innafør ein radius på nokre få hundre meter. Det tek 15 minuttar å køyre til Kyrkjebø kyrkje og 25 minuttar til Vadheim bedehuskapell. Dei to andre sokna er Lavik og Bjordal & Ortnevik, som har eigen sokneprest og kyrkjekontor i Lavik.

Den største busetnaden finn ein i kommunesenteret Høyanger (ca. 2.500 innb.) og i Kyrkjebø sokn (ca. 900 innb.). Ein stor del av dei som bur i Høyanger og på Kyrkjebø, er knytte til Hydro Aluminium og anna industriarbeid. Ein har her eit typisk industrimiljø med skiftarbeid og sterke fagforeiningar.

I kommunesenteret er barneskule, ungdomsskule og vidaregåande skule, og det er barneskular på Kyrkjebø og i Vadheim. Av vel-

ferdstilbod vil vi særleg nemne Høyangerbadet, Høyanger Kino, Høyanger Bibliotek, Høyanger Apotek, og Høyanger Helsesenter med legekontor.

Frå sentrum er det kort bilveg opp i høgjfjellet med flott turterreng sommar som vinter.

Høyanger kyrkjekontor har gode, moderne lokale, og ligg midt i sentrum. I tillegg til prest, er det kyrkjeverje (100 %), kontorsekretær (60 %), prostidiakon (100 %, med 50 % knytt til Høyanger) og organist (70 %).

Høyanger kyrkje er frå 1960, og er ei flott murkyrkje frå 1860, med nyinstallert pipeorgel frå 2002 av høg kvalitet. *Kyrkjebø kyrkje* er ei langkyrkje frå 1869, og med pipeorgel frå 1969.

Vadheim bedehuskapell er eigd av bygda og vert leigd av fellelrådet til gudstenester og kyrkjelege handlingar. Det har eit godt, lite pipeorgel, og er eit fint samlingslokale.

Sokneprestane er med i to sokneråd kvar, medan prosten er med i fellelrådet. Etter gjeldande gudstenesteordning er det gudsteneste i Høyanger kyrkje kvar tredje søndag, sameleis i Kyrkjebø kyrkje og i Vadheim bedehuskapell. Presten og diakonen har andaktar og besøksdagar på sjukeheimane i Høyanger og Kyrkjebø to gonger pr. mnd.

Årsstatistikken for 2009 viser eit gjennomsnittsfammøte på 76 til gudstenester på søn- og helgedagar i Høyanger sokn, og 42 i Kyrkjebø sokn (Kyrkjebø kyrkje og Vadheim bedehuskapell). I sokna var det 23 døypte, 41 konfirmantar, 3 brudevigslar, og 35 gravferder i 2009.

Kommunane Høyanger og Hyllestad utgjer ei trusopplæringseining som har tilsett kyrkje-lydspedagog i full stilling (25 % knytt til Det Norske Misjonsselskap). Dei neste to åra skal det lagast planar for trusopplæring for alle sokn. Presten vil vere med i dette arbeidet.

Kyrkjelydane ønskjer ein prest som har vilje og evne til å stå i dialog med industrimiljøet, og som kan vere med å bygge opp eit kyrkjeleg arbeid som vert opplevd som relevant og aktuelt i eit industrimiljø. Presten må også kunne engasjere seg i og vere med på å vidareutvikle trusopplæringsarbeidet frå 0-18 år. Ei sentral oppgåve for presten vil vere å kalle og utruste nye uløna medarbeidarar i kyrkjelydane.

Det er buplikt knytt til soknepreststillinga Bustaden er kommunal og ligg sentralt i det verna området "Parken", eit vakkert parkmiljø der det vart bygd funksjonærbustader på 1920-talet. Desse vart renoverte i 1990-åra. Bustaden er ein einebustad i to etasjar på 198 m².

I første etasje er det kjøkken, to stover, entre, dusj og toalett, samt vaskerom.

I andre etasje er det fire soverom, loftsstove og badерom med badekar og toalett. I tillegg er det kjellar under heile huset. Huset er i god stand.

Nynorsk er målform i kyrkje og kommune, og søkjarane må opplyse om dei kan nytte begge målformene. Opplysingar om samlivsform vil kunne verte innhenta og vektlagde ved tilsetjing. Kvinner vert oppmoda om å søkje. Vi gjer merksam på at opplysingar om søkjarane kan verte offentleggjort sjølv om søkjarane ber om å bli unnateke offentleg søkjarliste.

Stillingen vert løna i stillingskode 0930 sokneprest, i lønsspenn 53-65. Pensjonsinnskot i Statens pensjonskasse. Reiseutgifter vert godtgjort etter gjeldande regulativ. Til løna kjem særlege regulativmessige godtgjeringar. Det vert gjeve tilbod om arbeidsretteleing.

Nærare opplysingar om stillinga kan ein få hjå prost Geir Sørebo (95 72 91 72) eller seksjonsleiar ved Bjørgvin bispedømekontor, Gunvor Taule Mjanger (55 30 64 84).

Søknad via Bjørgvin bispedøme sine heimesider: www.kyrkja.no/bjorgvin

Søknadsfrist: 11. februar 2011.

Bjergvin bispedøme

Sokneprest i Vågsøy sokn, Nordfjord prosti, Bjergvin bispedøme.

Vågsøy sokn ligg i ytre Nordfjord i Sogn og Fjordane. Soknegrensene fell saman med Vågsøy kommune sine grenser, som har 6.000 innbyggjarar. Kommunensenteret Måløy er for ein småby å rekne, og staden er handels- og kommunikasjonssentrum for ytre Nordfjord. Hurtigruta legg til kai kvar dag. Hurtigbåt til Bergen (4,5 timar) går to gongar om dagen, og buss til Oslo (10 timar) går tre gongar dagleg. Kommunen har mykje industri knytt opp til fiske og fiskeforedling. Vågsøy har fem barneskular, ein ungdomsskule og ein vidaregåande skule. Kommunen har og eit rikt song- og musikkliv. Området byr på rike naturopplevingar både til sjø og til fjells.

Soknet har tre kyrkjer: Sør-Vågsøy i Måløy, Nord-Vågsøy på Raudeberg og Totland kyrkje med kvar sine kyrkjelydsutval. Soknerådet har eit særleg fokus på gudstenestearbeidet, trusopplæring og kyrkjemusikk.

Vågsøy kyrkjekontor ligg i sentrum av Måløy, i nye lokale i rådhuset. I kyrkja er det tilsett kyrkjeverje i 100 % stilling, to kyrkjelydsmusikarar i 90 % og 30 %, to kyrkjelydspeagogar i 60 % og 50 %, sekretær i 70 %, to kyrkjetenarar og to kyrkjegardsarbeidarar. I soknet er det sokneprest og kapellan.

Statistikken for Vågsøy viser at det i gjennomsnitt er 65 gravferder, 10 - 15 vigslar og 60-90 konfirmantar årleg. Nesten alle velgjer å døypa borna sine. Det er forordna 110 gudstener i soknet.

Vågsøy er trusopplæringskommune saman med resten av Nordfjord prosti. Visjonen i lokal trusopplæring er "å formidle ein levande Gud og ei levande kyrkje".

Målsettingane er å:

- Gje heimane hjelp til å formidle trua
- Legge til rette for at alle born og unge kan trivast i kyrkja
- Legge til rette for at alle born og unge kan verte kjende med den kristne trua

Dette ynskjer ein å gjere gjennom å vere truverdig - omsorgsfull - engasjerande i arbeidet.

Soknepresten må ha gode samarbeidsevner, kunne vere med gjennom strategisk leing og inspirere og utvikle arbeidet i gudstener og kyrkjelydsarbeidet elles. Sokneprest og kapel-

lan fordeler arbeidsoppgåvene seg i mellom.

Prosten leiar prestetenesta i prostiet og ivaretek arbeidsgjevaren sin styringsrett overfor prestane. Prosten kallar inn prestane til åtte prostikonvent/samlingar for fagleg utvikling, åndeleg fellesskap, orientering og drøfting i nært samarbeid med PF. I tillegg har vi årleg medarbeidersamling for alle kyrkjelege tilsette, familiesamling og velferdstur og ein årleg kyrkjedag. Prosten er ansvarleg for tilrettelegging og fordeling av prestetenesta i prostiet.

Stillinga har Vågsøy som tenestestad. Alle prestane har prostiet som tenestedistrikt. Stillinga inneber også at ein deltek i beredskapsordning for ytre Nordfjord.

Det er knytt buplikt til stillingen. Prestebustaden som er kommunalt eigd, ligg i Måløy med vakker utsikt, er bygd i 1972 og er på 186 m². Huset er i to etasjar med tre bad/toalett, fire soverom, eitt soverom/kontor, garasje og to bodar. Bustaden ligg i eit byggefelt med liten hage og grensar til utmark.

I Sør-Vågsøy kyrkje vert det i hovudsak nytta bokmål, og ved dei andre kyrkjene vert det nytta nynorsk. Søkjarane må opplyse om dei kan nytte begge målformene. Opplysingar om samlivsform vil kunne verte innhenta og vektlagde ved tilsetjing. Kvinner vert oppmoda om å søkje.

Vi gjer merksam på at opplysingar om søkerane kan verte offentleggjort sjølv om søkerane ber om å bli unnateke offentleg søkerliste.

Stillingen vert løna i stillingskode 0930 sokneprest, i lønsspen 53-65. Pensjonsinnskot i Statens pensjonskasse. Reiseutgifter vert godtgjort etter gjeldande regulativ. Til løna kjem særlege regulativmessige godtgjeringar. Det vert gjeve tilbod om arbeidsretteleing.

Nærare opplysingar om stillinga kan ein få hjå fung. prost Sigurd Vengen (48 09 60 93) eller seksjonsleiar ved Bjergvin bispedømekontor, Gunvor Taule Mjanger (55 30 64 84).

Søknad via Bjergvin bispedøme sine heimesider: www.kyrkja.no/bjorgvin

Søknadsfrist: 11. februar 2011.

Eugene H. Peterson

LANG LYDIGHET

Disippelliv i en øyeblikksskulturr

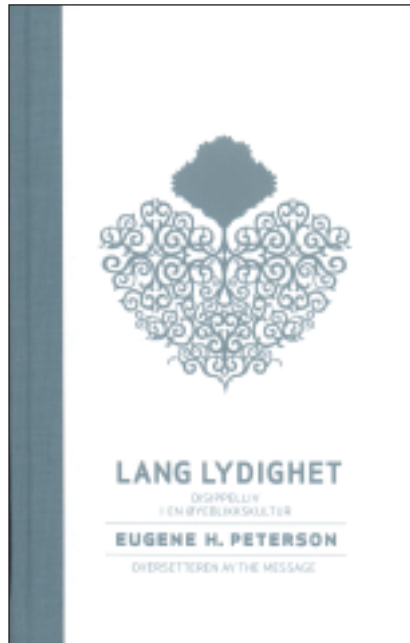
Luther

Lang lydighet har blitt en klassiker etter 30 år i salg. Dette er en solid og velreflektert bok om det kristne livet som har funnet mange lesere siden den først kom ut i 1980.

Lang lydighet er en vis, vakker og tankevekkende bok om hva det vil si å leve som kristen i et samfunn med en stadig stigende puls. Det er en bok for både hodet og hjertet.

«Eugene H. Peterson formidler en kristen spiritualitet som er i nær kontakt med vår samtid og samtidig forankret i den kristne tradisjons kilder. Det er en gave til oss at en av hans bøker nå blir utgitt på norsk, til glede for mange lesere i vårt land.»

Ole Christian Kvarme, biskop i Oslo

Kr 299,-

Avsender:
Luther Forlag
Grensen 3
0159 OSLO

UTKOMMER annenhver uke på Luther Forlag og redigeres av professor Harald Hegstad, kapellan Sunniva Gylver og universitetslektor Sjur Isaksen.
Redaksjonssekretær: Eyolf Berg

ALLE HENVENDELSER rettes til:

Luthersk Kirketidende v/Eyolf Berg
Luther Forlag
Grensen 3
0159 OSLO.
Tlf. 91 17 65 37.
E-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

INTERNETT: www.lutherskkirketidende.no

ARTIKLER OG LESERINNLEGG til Luthersk Kirketidende mottas med takk og sendes på e-post til ovenstående adresse.

Pris kr. 550,- pr. år for Norge. Utlandet kr. 750,- pr. år.
Abonnementet inkluderer Halvårsskrift for Praktisk Teologi (2 numre pr. år).
Kontonummer: 3000.14.73669

ANNONSEPRISER

Det er muligheter for følgende 7 annonsemøduler i LK:

1. *1/2 kvartside* (Høyde 42 mm, bredde 61 mm) kr 750,- +mva
  2. *Kvartside* (Høyde 42 mm, bredde 127 mm) kr. 1000,- +mva
  3. *Halvside* (Høyde 177 mm, bredde 61 mm) kr. 2000,- +mva
  4. *Halvside* (Høyde 85 mm, bredde 127 mm) kr. 2000,- +mva
  5. *3/4 side* (Høyde 130 mm, bredde 127 mm) kr 2500,- +mva
  6. *Helside* (Høyde 177 mm, bredde 127 mm) kr. 3000,- +mva
  7. *Dobbelside* (Høyde 177 mm, bredde 2x127 mm) kr. 5000,- +mva
- Overstående priser gjelder s/hv-annonser. Tillegg for farger: kr. 1500,- +mva

ISSN 0332-5431

